

B W

Multidisciplinary scientific online journal   ISSN: 2181-2330

**IJODKOR
O'QITUVCHI**

**ТВОРЧЕСКИЙ
УЧИТЕЛЬ**

**CREATIVE
TEACHER**

IJODKOR O'QITUVCHI JURNALI
5 NOVEMBER / 2022 YIL / 12 - SON

Urusanova Shablo Rafiqovna ANIQ MACISADLI INGLIZ TILI	9
Astanazulova Nargiza Ravshan qizi MAKTABLARDA INFORMATIKA FANINI INOVATSION O'QITISH YOLLARI	12
Azimova Mahmuda Sharobiddinovna BOSHHLANG'ICH SIMFLARDA INNOVATSION TALIMINING AHAMIYATI	15
Davronova Guzel Marjanovna BOLAJAK MUSIQA O'QITUVCHILARDA YODIY QOBİLYATLARNI TAKOMILLAŞTIRISH,	18
MUSIQA TALIMINI SAMARALI TASHKIL ETISHINING ASOSIY OMILI SIFATIDA	
Mamadalyeva Arzibay Vahromjonovich BUGUNGI KUNDUZ INGLIZ TILINI ORGANISH QANCHALIK DOLZARB?	22
Xushnazarova Dildara Sharxiyorovna O'QISH UARSLARINI TASHKIL ETISHDA PEDAGOGIK TEKNOLOGIYA VA	25
KOMPETENSIYALARDAN FOYDALANISHING SHAKLLARI	
Djabborova Nedira Asmadjonovna THE USE OF GAMES FOR TEACHING VOCABULARY IN EFL CLASSROOMS	28
Erlakboeva Nigora Xamidovna MILLIY TILIN O'QITISHDA INNOVATSION USULLAR	32
Fazilova Indira Bektirosevna ONLY SCIENCE CAN SAVE US	34
Hurulovoye Shukrullo Abdullaevich INGLIZ TILIDA SANALADIGAN VA SANALMAYDIGAN OTLAR VA ULARNING GARIDA	36
QOTTALANISH	
Alimbayeva Mushtariy Baxodirovna INGLIZ TILI O'QITISH METODIKASI	40
Yuldasheva Latiza Ravshonovna INGLIZ TILINI NECHA YOSHIDAN BOSHLAB O'RGANISH KERAK?	42
Abduvaliev Rakhambek Aljonovich INGLIZ VA O'ZBEK TILLARDA MAGOLLAR VA FRAZEOLOGIK SO'ZLARNING TAHLILI	45
Aliyev Sherzod Shukratovich JAMOAT XAVFSIZLIGI BOYICHA FAOLIYAT OLIB BORUVCHI BO'LIMLARLADA SHAHSITY	48
TARKIBNI XIZMATGA TAYYORLASH	
Yaqsoyev Dilshurod Karimovich JISMONIY CHINQISHGА ERISHISH UCHUN TUG'RI QATOATLANISHGA ETIBOR QARATISH	51
Mamatdalyeva Xololxon Zokirovna MAKTABDA SINFDAN VA MAKTABDAN TASHQARI ISHLARDA O'QIVCHILARGA TA'LIM-	53
TARBIYA BERISHDA VA ULARNING ISTE'DODI VA QOBİLYATLARINI RIYOLANTIRISHDA	
SINF RAHBARINING OTMI	
Suyunov Abdunor Mirrikbeevich G'durorova Zebo Sobit qizi,	56
Jumaniyeva Gorzalim Jamoljon qizi RESPUBLIKA IQTISODIYOTINI RIYOLANTIRISHDA XALQARO MOLYA INSTITUTLARINING	
ROLI	
O.A.Ortiqov J.R.Kerimboyev	63
U.N.Rizziboyev OLIY TALIM TALABALARI UCHUN MUSTAQIL TALIMINI TASHKIL ETISH	
Babaeva Gulnozaren Latibjonovna NUTQ TURLARI VA SHAKLLARI TAVJULI	66
Shaykhulov Shavzat Shodiyevich MUSIQA FANLARINI O'QITISHDA AXBOROT TEKNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	73
METODIKASINI TAKOMILLAŞTIRISH	
Norbayeva Zeynija Tanziberganova MAKTABLARDA O'QIVCHILARGA ZAMONAVIY TA'LIM BERISH	77
Nozima Yuldasheva Soljionova OTKIR HOSHMMONNING HAYOTI VA YODI	79
Xoligova Shahzodxon Azimjonovna	82

OLIY TA'LIM TALABALARI UCHUN MUSTAQIL TA'LIMINI TASHKIL ETISH

O.A.Otliqov

Toshkent to'qimachilik va yengil sanot instituti PhD. dozent

J.R.Karimboyev

Toshkent to'qimachilik va yengil sanot instituti assisent

U.N.Kisimboyev

Toshkent to'qimachilik va yengil sanot instituti t.f.a. dozent

Annotasiya: Maqoladagi oly o'quv yurtlari talabalarining mustaqil ishlini tashkil etish bo'yicha ko'ssama berilgan.

Annotation: В статье приведены методические рекомендации по организации самостоятельного обучения студентов высших учебных заведений.

Abstract: The article provides guidelines for the organization of self-study of students of higher educational institutions.

Kalit so'zlar: Mustaqil ta'lim, seminar, intellektual, motivatsiya, referat, laboratoriya.

O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 19-mayda qabul qilingan "Ta'lim to'g'risidagi" nomun O'zbekistonda ta'lim tizimini takomillashtirish asosi hisoblanadi. Ishlab chiqilgan bu yangi qonun yakkas umumiy va kasbiy madaniyatiga ega bo'lgan, qo'shy va ijtimoiy-faoliyit, ijtimoiy-siyosiy hayotda mustaqil holda harakat qila oladigan, kelajakka qaratilgan vazifalarini qo'ya olish va ekstrani yechishiga qodir bo'legan kadrlarning yangi xoldini shakllantirishga yo'naldirilgan. Mamlakatning inzektional salohiyati osmoni, davlat ta'limi stansiyasi oshlariga javob bera oladigan, yetuk, raspbahardosh kadrler tayyorlashtida munhim omni hisoblanadi. Qaysi sohada bo'luhsasi bilmlarni mustaqil ravishda egallashga intellektual fakultetning ta'lim murossasasi eng ajraldi turadigan xususiyati, mustaqil o'qish, hujra ortinchi asosi hisoblanadi. Ta'lim tizimida mustaqil bilim olish, nazorat qilish mustaqil ta'lim olibning asosiy o'rnatishidan buri hisoblanadi. Mustaqil bilim olishda avvalo, talabakarga mustaqil ishlashiga, erkin, qo'shy faoliyat yuritishiga va eng asosiyasi mustaqil shakllashga chiqiyani shakllantirish lozim.

Talabaka mustaqil ta'limining asosiy maqsadi o'qituvchining sahibligi va nazorati ostida yoki mustaqil ravishida talabada muayyan o'quv shakllarining mustaqil ravishida bajarish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlanishidan iboratdir.

Mustaqil ta'limining asosiy vazifalarida quyidagilar aks etadi:

- axborot manbalari (axbaryotlar, gazeta va jurnallar, internet saytlari) dan samarali foydalangan holda kerakli ma'lumotlarni izlah topa olish ko'nikmasiga ega bo'lishlari, uning quay usullari va vositalarini aniqlashtirish;

- talabafaruning mayzurlarga o'ti yangi bilmlarni mustaqil tarzda puxta o'zlashtirish ko'nikmalariiga ega bo'lishi;

- me'yoriy bajellar, elektron o'qit va ilmiy adabiyotlar, o'qipr adabiyotlar va ma'lumofar banki bilan ishlay olishi, internet tarmog'idan maqsadli foydalanshi, turli topshiriglarini bajarishda ijodiy yondashma olishi nazarida tutildi.

Talabolar mustaqil ish va amaliy mas'ufotlarni turli shakllarda bajarishadi, chunki mustaqil olyagan bilmlarning o'mni, ko'shi va qiyomi yuqorida.

Mustaqil ta'lim- be maqsad, xozifa, ifoda shakida va nojioni teloshezishiga ega bo'lgan talabakarning faoliyati. Ulamni ushbu faoliyatini turli tashkilleshtirish va rag'batlanishiga ko'mak berish fan o'qituvchilarining vazifasidi. Faqatqona o'qituvchi talabakuning yoshini, uning shaxsiy fazillarini izlobaga olishi, talabalar nafisasi va e'tiboriga yordami teng tapsinashu ularning mustaqil ta'lim olish qobiliyatini shakllantirishga yordam beradi.

O'qituvchi talabalar bilan ishlangunda talaboring ayrim jihatlariga e'tibor bermogni lozim bo'ladic.

- bilim olishga chitiyojini;
- favoziy tajribasini;
- intellektual mahoratini;
- bilim olishga yondashuvini;
- o'qishiga istiqlojini;
- fa'siyyatini;
- ma'lumotlarni qabul qilish qobiliyatini;
- tafsilotasini;
- til bilishini;
- konqypyuter savdoxchouligini;

Talaburing turli xil fanlardan mustaqil ishlashi samaradorligi barcha narbdada uning shaxsiy fazillarini, intizomi, motivatsiya munosabati, xotira, e'tibor, istiyorliy fazillat va boshlaplar kelti zo'fy fazillatiga bog'liq, amma samarali mustaqil ishlashning asosiy shartkerdan bu ko'nikmalarni shakllantirish va riwqantirishlari.

Talabakar mustaqil ishini tashkil etishida muayyan fanning xususiyatlari, shuningdek har bi talabakarning o'zlashtirish darajasi va qobiliyatini hisobga olgan holda qayidagi shakllardan foydalanishini tavsija qilishimiz surʼetkor.

- Ayrim nazarli matuzlarni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish;

- Berilgan matuzlar bo'yicha referat tayrovchasi;

- Seminar va amaliy mas'ufotlarning tayyorligi ko'rish;

- Laboratoriya ishlarning bajarishiga tayyorligifik ko'rish;

- Layihalar va amaliy topshiriglarning bajarish;

- Ilimiy-tadqiqot ishlarning bajarish;

- Nazariy bilmlarni amaliyotda qo'llash;

- Amaliyotlari muayyer mezonnatosi yechimishlarni topish;

- Maket, model va namunalar yaratish;

- Hisoblashlar va grafik ishlarni bajarish;

- Berilgan matuz bo'yicha kompyuteradan kerakli ma'lumotlarni mustaqil ish topishi va referat tayyorlash;

- Elektron darsliklardan foydalanish topshirigini bajarish.

Sohni yillarda talabafaruning mustaqil ta'limi tashkil etish sohasida ma'lum tajribalar bo'lsada, bu ishlarda sezilar o'zgarishlar kuzatilmoqda. Shuni alohida takidlash joyizi, talaboring tor yoki teng ma'suda bo'ledmus harbir shu mustaqil ta'lisi surʼetkor.